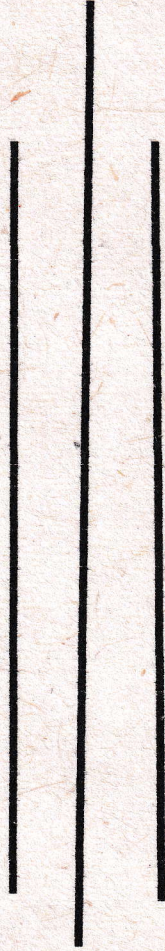

Shivarami
२०८३/०३/१९

सिलीचोड गाउँपालिका अध्यक्ष श्री भूपाल राज राईज्युले पेश गर्नु भएको
नीति तथा कार्यक्रम

पेश गर्नु भए
२०८३/०३/२०/०१
श.रा. राई पाले
२०८३/०३/१९
Shivarami
२०८३/०३/१९

आ.व.२०८३/०८४

Shivarami
२०८३/०३/१९

Prudhuni
20CB/08/1951

सम्मानित गाउँसभाका सदस्यज्यूहरू,

सिलीचोड गाउँपालिकाको अध्यक्षको हैसियतले सिलीचोड गाउँपालिका गाउँकार्यपालिकाको गाउँसभाको १९ औं अधिवेशनको सुनौलो अवसरमा आ.व.२०८३।०८४ को नीति तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्न पाउदा गौरवान्वित छु ।

आ.व. २०८३।०८४ को वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम तर्जुमाको क्रममा गाउँपालिकालाई सुझाव दिनु हुने गाउँपालिकावासी आमाबाबु, दाजुभाइ, दिदीबहिनी, समाजसेवी, बुद्धिजीवी तथा सरोकारवालाहरूलाई गाउँपालिकाको तर्फबाट हार्दिक आभार व्यक्त गर्दछौ ।

सर्वप्रथम, सङ्घीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्र स्थापनाका लागि एवम हालसम्म राज्य निर्माण र राष्ट्र निर्माणका लागि भएका लोकतान्त्रिक आन्दोलनमा अमूल्य जीवन उत्सर्ग गर्नुहुने प्रातः स्मरणीय महान सहिदहरू प्रति हार्दिक श्रद्धासुमन अर्पण गर्दछु । साथै राजनैतिक, सामाजिक परिवर्तनमा नेतृत्वदायी भूमिका निर्वाह गरी सिलीचोड गाउँपालिकाको विकास र संवृद्धिमा महत्वपूर्ण योगदान पुर्याउनु हुने राजनैतिकदलका प्रतिनिधि, समाजसेवी, आमनागरिक समाज, अग्रज व्यक्ति व्यक्तित्व, बुद्धिजीवीहरूमा हार्दिक आभार व्यक्त गर्दछु ।

स्थानीय तहको दोश्रो निर्वाचनबाट निर्वाचित भई बिगतका अधिवेशनहरूमा प्रस्तुत तथा पारित गरिएका नीति, कार्यक्रम तथा बजेट हाम्रो साझा प्रयासबाट सफल कार्यन्वयनले अझ उत्साह तथा हौसला मिलेको छ । जननिर्वाचित जनप्रतिनिधी, सिलीचोडवासी आमनागरिक, बौद्धिक व्यक्ति व्यक्तित्व, राष्ट्र सेवक कर्मचारीहरू गाउँपालिकाको उन्नती, प्रगती तथा समृद्ध सिलीचोडको लागि गोलबद्ध रूपमा साझा धारणाका साथ अगाडि बढ्नु आजको मुख्य आवश्यकता हो भन्ने ठानेको छु । तसर्थ गोलबद्धताका साथ आगामी बाँकी कार्यकाल गाउँपालिका अध्यक्षको हैसियतले सम्पादन गर्नुपर्ने शासकिय गतिविधि संचालन, सेवाप्रवाह तथा गाउँपालिकाको चौतर्फी विकासमा यहाँहरूको महत्वपूर्ण सहयोग रहनेछ भन्ने अपेक्षा लिएको छु ।

सभाका सदस्य ज्यूहरू,

विश्वभर छाएको आर्थिक मन्दी, आर्थिक संकुचन, इरान- अमेरिका युद्धको विश्वव्यापी प्रभावले नेपाललाई समेत प्रत्यक्ष तथा अप्रत्यक्ष रूपमा नकरात्मक प्रभाव पारेको छ साथै २०८२ साल भाद्र २३ र २४ गते भएको जेन्जी आन्दोलन (Gen- Z) आन्दोलन र २०८२ फागुन २१ मा सम्पन्न आसन्न प्रतिनिधि सभा निर्वाचनको कारण नेपाल अधिराज्यभर नै सेवा प्रवाह, विकास व्यवस्थापन र शासकिय गतिविधि संचालनमा देखिएको संकट तथा विचलनले हाम्रो गाउँपालिका समेत अछुतो छैन । यसबाट संघीय सरकारको राजस्व परिचालन, बैदेशिक अनुदान प्राप्तिमा प्रभाव पर्न गई स्थानीय तहले पाउनु पर्ने वित्तीय हस्तारण बजेटमा समेत नकारात्मक असर पुगेको छ जसले गर्दा प्रत्यक्ष रूपमा हाम्रो गाउँपालिकामा विकास गतिविधिहरू प्रभावित भएका छन् ।

यद्यपी यस नीति तथा कार्यक्रम र बजेट तर्जुमा गर्दा नेपाल सरकारले विश्व सामु सन् २०३० सम्ममा पूरा गर्ने गरी प्रतिबद्धता जाहेर गरेका १७ वटा दिगो विकासका सामञ्जस्य हुने गरी तथा स्थानीय तहले आवश्यकता महशुस गरेको प्राथमिकता प्राप्त लक्ष्यसँग सामञ्जस्य हुने गरी कार्यक्रमहरूको तर्जुमा गरिएको गाउँसभा समक्ष अवगत गराउन चाहान्छु ।

सभाका सदस्य ज्यूहरू,

Prudhuni
20CB/08/1951

- शिवराम
२०८१/०८/१९१ -

अब म यस गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०८३।०८४ नीति तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्दा लिएका आधारहरू प्रस्तुत गर्दछु ।

नीति तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्दा लिएका आधारहरू

नेपालको संविधानमा स्थानीय शासन सम्बन्धी उल्लेख भएको नीतिगत व्यवस्था, स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ ले स्थानीय तहले आवधिक, वार्षिक तथा रणनीतिक योजनाहरू बनाई लागू गर्दै जानुपर्ने प्रावधान, राष्ट्रिय योजना आयोगले जारी गरेको स्थानीय तहको योजना तर्जुमा दिग्दर्शन २०७८, दिगो विकास लक्ष्य, २०३० सोह्रौं आवधिक योजनाको मूलभूत पक्षहरू लाई आत्मासात गर्दै यस गाउँपालिकाले तर्जुमा र लागू गरेका आवधिक योजना, कार्यान्वयनमा ल्याइएका विभिन्न कानुनी प्रावधान समेतलाई ध्यानमा राखी स्थानीय माग र आवश्यकताका आधारमा विभिन्न चरणको सहभागितामूलक प्रक्रियाबाट यस गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०८३।०८४ को वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम तयार गरिएको छ ।

सभाका सदस्य ज्यूहरू,

अब, म यस गाउँपालिकाले लिएको विषयगत क्षेत्रगतको नीतिहरू बुँदागत रूपमा प्रस्तुत गर्न अनुमति चाहान्छु ।

स्वास्थ्य सम्बन्धी नीति तथा कार्यक्रमहरू

१. पूर्ण संस्थागत सुत्केरी गराई मातृ तथा नवजात शिशु मृत्युलाई कम गरि दिगो विकास लक्ष्य २०३० लाई प्राप्त गर्न सुरक्षित मातृत्व कार्यक्रमलाई गुणस्तरीय एवं प्रभावकारी बनाउनका लागि सूचिकृत भएका सातवटै २४ घण्टे बर्थिड सेन्टरमा दक्ष प्रसुतिकर्मी तालिम प्राप्त स्वास्थ्यकर्मीको व्यवस्थापन तथा उपयुक्त भौतिक संरचनाको सुदृढिकरण गरिनेछ ।
२. राज्यबाट निशुल्क प्रदान हुने विभिन्न प्रकारका औषधीहरू स्वास्थ्य संस्थाबाट सबै नागरिकहरू सम्म पुग्ने व्यवस्था मिलाईनेछ । साथै गाउँपालिकामा स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रमलाई प्रभावकारी बनाउन सचेतना, कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
३. नियमित पूर्ण खोप सुनिश्चितता दीगोपना गाउँपालिकाको रूपमा स्थापना गर्न हरेक वर्षको वैशाख महिनालाई खोप महिना तथा पूर्ण खोप सुनिश्चितता दीगोपना गरि घोषणा सभाको आयोजना गरिनेछ ।
४. बहुक्षेत्रीय पोषण कार्यक्रमलाई प्रभावकारी बनाई पोषण मैत्री स्थानीय शासन प्रवर्धनका लागि बहुक्षेत्रीय समन्वय र समन्वयमा कार्यक्रम सञ्चालन गरि पोषणमैत्री वडा तथा पालिका क्रमशः घोषणा गरिनेछ ।
५. विपन्न बिरामी नागरिक औषधी उपचारलाई निरन्तरता दिईनेछ । उक्त सेवाको लागि आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरिनेछ ।
६. आयुर्वेद स्वास्थ्य सेवालार्ई आवश्यकता अनुसार विस्तार गरी यहाँका जडिबुटीको पहिचान तथा उपयोगका लागि अध्ययन गरिनेछ । जनस्वास्थ्य सेवालार्ई अझ प्रभावकारी बनाउदै नसर्ने रोगहरूबाट बच्नको लागि कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
७. प्रेषण गर्नु पर्ने सुत्केरी तथा गर्भवतीहरूलाई निःशुल्क एम्बुलेन्स सेवाको व्यवस्था गरिने छ ।
८. पालिका भित्रका सबै घरधुरीहरूमा खानेपानी तथा सरसफाईका लागि अनुगमन तथा सचेतिकरण कार्यक्रम सञ्चालन गरिने छ ।

- शिवराम
२०८१/०८/१९१ -

अनुमति
२०८३/०८/१९९

९. जेष्ठ नागरिक दन्त उपहार कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
१०. विद्यालय स्वास्थ्य तथा स्वास्थ्य अनुसन्धान कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
११. ख वर्गका अपाङ्गता भएका व्यक्ति तथा निजको परिवारको लागि स्वास्थ्य विमा अनुदान कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
१२. जेष्ठनागरिकहरूको स्वास्थ्य परिक्षण गर्न घरघरमा स्वास्थ्य कर्मी भेट कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
१३. महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविकाहरूलाई प्रोत्साहन स्वरूप यातायात खर्च निरन्तरता दिईनेछ ।
१४. विभिन्न सामुदायिक सिकाइ केन्द्रका भवनहरूको मर्मत तथा सम्भार लाई प्राथमिकता दिईनेछ ।

शिक्षा, युवा तथा खेलकुद सम्बन्धी नीति तथा कार्यक्रमहरू

१. सिकाइलाई दिगो, गुणस्तरीय, प्रभावकारी, प्रविधिमैत्री, समयसापेक्ष बनाउदै IEMIS को परीधिभिन्न रहि विद्यालयका सम्पूर्ण गतिविधि संचालन गर्नका लागि विद्यालयको IEMIS हेर्ने फोकल पर्सनलाई क्षमता विकासको कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
२. परीक्षालाई मर्यादित, विश्वसनीय, वैद्य र तथ्यमा आधारित बनाईनेछ । जसका लागि पालिकाले सर्वे कक्षाको परीक्षा संचालन तथा व्यवस्थापन गर्ने र आधारभूत तहको वार्षिक परीक्षा पालिकास्तरमा संचालन गरिने छ ।
३. राष्ट्रपति रनिङ शिल्ड कार्यक्रमलाई थप व्यवस्थित गरिने छ । पालिकाबाट छनौट भई जिल्लामा पदक जित्ने विद्यार्थीलाई सम्मान कार्यक्रम संचालन गरिने छ ।
४. विगतदेखी संचालन हुदै आएको छात्रवृत्ती कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिईने छ ।
५. बाल विकास सहजकर्ता र भूगोलको अवस्था मध्यनजर गरि आवश्यक तालिम संचालन गरि बाल विकास शिक्षाको सिकाइ उपलब्धि बृद्धी गरिने छ ।
६. विद्यालयमा प्रयोग गरिदै आएका शैक्षिक सामग्रीको उपलब्धतालाई परिष्कृत गर्दै आवश्यक थप शैक्षिक सामग्रीको व्यवस्था गरि शैक्षिक निर्माण सम्बन्धि कार्यशाला कार्यक्रम संचालन गरिने छ । यो वर्ष विज्ञान विषयको कार्यशाला गरि आगामी वर्ष अन्य विषय प्राथमिकतामा राखी कार्यक्रम अगाडि बढाईनेछ ।
७. पालिकाले संचालन गरेको वार्षिक परीक्षालाई आधार लिई विद्यालय, शिक्षक र विद्यार्थी सम्मान कार्यक्रम संचालन गरिने छ ।
८. पालिकाले निर्माण गरेका शिक्षा योजना र स्थानीय पाठ्यक्रमलाई अध्यावधिक गरिने छ ।
९. विद्यालयमा प्रशासनिक तथा प्राविधिक गुणस्तर कायम गर्न प्रधानाध्यापकको शैक्षिक अवलोकन भ्रमण कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।

अनुमति
२०८३/०८/१९९

Signature
20/08/1987

१०. गाउँ शिक्षा समितिलाई सक्रिय तुल्याई प्रधानाध्यापक, गाउँ शिक्षा समिति र परीक्षा समितिका बैठकलाई निरन्तरता दिईनेछ ।
११. कक्षा १ देखी ५ सम्मको आन्तरिक मूल्याङ्कनलाई व्यवस्थित रूपमा लागु गर्न प्रवोधिकरण कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
१२. पालिकाले निर्माण गरेको स्थानीय पाठ्यक्रमलाई प्रभावकारी बनाउन यो वर्ष कक्षा १ देखी ३ सम्मको पाठ्यपुस्तक लेखन तथा छपाई गरिने ।
१३. विद्यालयमा गरिने लेखा कार्यलाई व्यवस्थित बनाउनका लागि प्रधानाध्यापक तथा विद्यालय कर्मचारीका लागि क्षमता विकास कार्यक्रम सञ्चालन गरिने छ ।
१४. अग्रेजी माध्यमका कक्षा सञ्चालनका लागि पाठ्यपुस्तक ढुवानी कार्यक्रमलाई निरन्तरता प्रदान गरिने छ ।
१५. शिक्षण सिकाइ अनुदान र करार शिक्षक तलव अनुदानलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
१६. शिक्षक अविभावक अभिमुखिकरण कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिईनेछ ।
१७. गाउँपालिका तथा वडास्तरिय रूपमा विविध खेलकुद गतिविधि संचालन गरिनेछ ।
१८. गाउँपालिकास्तरीय पुस्तकालय स्थापना गरी संचालन गरिनेछ ।
१९. गाउँपालिकास्तरीय निर्माणाधिन खेलकुद कवर्डहल लाई सम्पन्न गर्नका लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरी निरन्तरता दिईनेछ ।
२०. पालिकास्तरमा भएका तथा निर्माणाधिन भएका खेलमैदानको सतरोन्नती गरिनेछ ।
२१. सिलीचोड ट्रेल रेस प्रतियोगितालाई थप प्रभावकारी बनाउन गाउँ खेलकुद विकास समितिलाई थप अनुदानको व्यवस्थापन गरिनेछ ।
२२. सिलीचोड अध्यक्ष कप प्रतियोगितालाई लाई निरन्तरता दिईनेछ ।

कृषि/पशु विकास सम्बन्धी नीति तथा कार्यक्रम

१. पालिका भित्र व्यावसायिक फलफूल खेतीको क्षेत्र विस्तार गर्दै उत्पादन र उत्पादकत्व वृद्धिका माध्यमबाट कृषकको दिगो आयआर्जन सुधार गर्न सुन्तला खेती प्रवर्द्धन कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
२. सिलीचोडको मुख्य आर्थिक मेरुदण्डको रूपमा रहेको अलैंची बालीको रोग नियन्त्रण, आधुनिक बेर्ना व्यवस्थापन र भण्डारण प्रविधि सुधारका लागि अलैंची खेती प्रवर्द्धन कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
३. व्यावसायिक तरकारी खेतीमा कृषकहरूको आकर्षण बढाउँदै ताजा तरकारी उत्पादनमा पालिकालाई आत्मनिर्भर बनाउन उच्च गुणस्तरको हिउँदे तरकारी बीउ खरिद तथा वितरण कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
४. मुख्य खाद्यान्न बालीको उत्पादकत्व अभिवृद्धि गरी स्थानीय स्तरमा खाद्य सुरक्षा र पोषणको सुनिश्चितता कायम गर्न भूगोल सुहाउँदो उन्नत मकै बीउ खरिद तथा वितरण कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ ।

Signature
20/08/1987

Bhimani
2008/08/19

५. आधुनिक संरक्षित प्रविधि मार्फत बेमौसमी तरकारी उत्पादन गरी कृषकको व्यावसायिक क्षमता विकास गर्न प्लास्टिक टनेल खरिद तथा वितरण कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ।
६. सुन्तला तथा अन्य फलफूल बालीलाई विनाशकारी महामारीबाट जोगाई कृषकको लगानी सुरक्षित गर्न प्रभावकारी जैविक प्रविधिको रूपमा रहेको प्रोटीन बेट (Protein Bet) खरिद तथा औस व्यवस्थापन कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ।
७. मौसम परिवर्तनका कारण बालीनालीमा अचानक देखा पर्ने प्रकोप, रोग र किराहरूको द्रुत नियन्त्रणका लागि आकस्मिक बाली संरक्षण सेवा अन्तर्गत विषादी खरिद र परिचालनलाई निरन्तरता दिइनेछ।
८. खेतबारीको उर्वराशक्ति र माटोको स्वास्थ्य स्थिति पहिचान गरी सन्तुलित मलखादको वैज्ञानिक प्रयोग सुनिश्चित गर्न डिजिटल माटो जाँच सेवा कार्यक्रम सञ्चालन गरिने छ।
९. सिलीचोडको विकट भौगोलिक अवस्थिति र कठिन सडक पहुँचका कारण कृषकले उत्पादन गरेका अमूल्य कृषि उपजहरू खेतबारीमै कुहिएर जाने बाध्यताको अन्त्य गरी, उत्पादनलाई सहजै बजार र उपभोक्ताको भान्सासम्म पुऱ्याउन कृषक-बजार प्रत्यक्ष पहुँच: कृषि उपज ढुवानी अनुदान" कार्यक्रम नवीनतम रूपमा सुरु गरिनेछ।
१०. वडा तहमा खटिएका प्राविधिक जनशक्तिलाई थप जिम्मेवार, परिणाममुखी र प्रविधिमैत्री बनाउँदै किसानका दैनिक समस्यालाई खेतबारीमै तत्काल समाधान गर्न र सेवा प्रवाहमा उच्च व्यावसायिकता ल्याउन नियमित मासिक समीक्षा बैठक तथा छलफल कार्यक्रम थालनी गरिनेछ।
११. कृषि शाखाबाट प्रवाह हुने सेवाहरूलाई प्रविधिमैत्री, अत्याधुनिक र झन्झटमुक्त बनाई कृषकहरूलाई राज्यको प्रत्यक्ष उपस्थितिको महसुस गराउन तथा कार्यालयको दैनिक कार्य सम्पादनलाई चुस्त दुरुस्त राख्न यस वर्ष विविध तथा कार्यालय व्यवस्थापनको विशेष नयाँ प्रबन्ध गरिएको छ।
१२. पशुपंक्षीहरूका लागि निःशुल्क खोप व्यवस्था मिलाईनेछ।
१३. सबै वडा कार्यालयहरूमा पशु प्राविधिकको व्यवस्था मिलाई पशु सेवालाई प्रभावकारी बनाइनेछ।

पर्यटन विकास सम्बन्धी नीति तथा कार्यक्रम

१. विभिन्न जातजातिको जातजाति परम्परागत पर्व, संस्कार र संस्कृतिहरूको प्रवर्द्धन गर्न आवश्यक कार्यक्रम संचालन गरिनेछ।
२. आन्तरिक तथा बाह्य पर्यटन प्रवर्द्धनका लागि थप पर्यटकिय गन्तव्यहरूको पहिचान तथा प्रवर्द्धन-प्रचार प्रसार कार्यक्रम संचालन गरिनेछ।
३. लालीगँगास पदमार्गमा आधारित पर्यटन विकास कार्यक्रमलाई सरोकारवाला निकायहरूसँग समन्वय गरी अघि बढाईनेछ।
४. पर्यटन प्रवर्द्धन गर्नका लागि पदमार्गमा आधारित विभिन्न पदमार्ग निर्माण कार्यलाई जोड दिईनेछ।
५. चित्रेदेखि बकाम-कमेरे खोलाखर्क केम्पा हुँदै मेरापिक सगरमाथा जोड्ने पर्यटकिय सडक निर्माणका लागि आवश्यक विस्तृत योजना प्रतिवेदन (डि. पि.आर) तयार गरिनेछ।

उद्योग तथा गरिबी निवारणका लघु उद्यम विकास सम्बन्धी नीति तथा कार्यक्रम

Bhimani
2008/08/19

Bhimani
20/08/108/1907

१. उद्यमशिलता तालिम मार्फत व्यावसायिक योजनाको आधारमा छनौट भएका उद्यमको आधारमा प्राविधिक सिप विकास तालिम
२. नयाँ तालिम लिएका लघु उद्यमीहरूलाई उपयुक्त प्रविधि हस्तान्तरण कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
३. तालिम लिएका लघु उद्यमीहरूलाई आवश्यकता पहिचानका आधारमा पुनर्ताजगी र एडभान्स सीप विकास विकास तालिम कार्यक्रम साझेदारीमा संचालन गरिनेछ ।
४. मौरी पालन तालिम लिएका लघु उद्यमीलाई सम्भाव्य उत्पादनको उत्पाकत्व र बजार प्रतिस्पर्धा बृद्धि गर्नका लागि कम्तिमा ५ जना समूहमा प्रविधि हस्तान्तरण साझेदारीमा संचालन गरिनेछ ।
५. स्थानीय उद्योगलाई प्रवर्धन गर्न स्थानीय तहमा उत्पादन हुने अल्लोबाट निर्मित कपडा कार्यालय पोषाकको रूपमा प्रयोगमा निरन्तरता दिईनेछ ।

सहकारी सम्बन्धी नीति तथा कार्यक्रम

१. पालिकाक्षेत्र भित्रका सहकारी संस्थाहरूको क्षमता विकास गर्नका लागि सहकारी लेखा/आन्तरिक नियन्त्रण तथा पारदर्शिता सम्बन्धी तालिम संचालन गरिनेछ ।
२. कोपोमिस(COPMIS) प्रणाली अद्यावधिक तथा प्रभावकारी प्रयोग सम्बन्धी तालिम संचालन गरिनेछ ।

वन, विपद् तथा वातावरण व्यवस्थापन सम्बन्धी नीति तथा कार्यक्रम

१. अनुकुलन योजना बनाई जलवायु परिवर्तनको प्रतिकुल असर न्युणिकरण र सम्भावित जोकिमबाट बचनका लागि कार्यपालिकाले अनुकुलन योजना बनाई कार्यान्वयन गर्न सक्नेछ । कार्यपालिकाले विकास आयोजना तर्जुमा गर्दा जलवायु परिवर्तनको लागि नेपाल सरकारले निर्धारण गरेको मापदण्ड बमोजिम प्राथमिकीकरण गरिनेछ ।
२. गाउँपालिकाले हरितगृह ग्याँस उत्सर्जन न्यूनीकरण गर्न आवश्यक कार्यक्रम सन्चालन गरिनेछ ।
३. स्थानीय समुदायमा रहेको वनजन्य, जडिबुटी तथा वनस्पति उपयोग सम्बन्धी परम्परागत ज्ञान, सीप र चिकित्सा पद्धतिलाई आधुनिक विज्ञानसंग सौजन गर्दै उन्नत प्रकारको ज्ञान सीप र उत्पादनका लागि उपयुक्त वातावरण निर्माण गरिनेछ ।
४. सामुदायिक वन उपभोक्ता समितिले वन पैदावार विक्री तथा उपयोग गर्न बनाएको वार्षिक कार्ययोजना गाउँपालिकाबाट स्वीकृत गरी कार्यान्वयन गर्न प्रयत्न गरिनेछ ।
५. प्राकृतिक विपद्बाट पूर्ण रूपमा प्रभावित भई आवासविहीन तथा खाद्यान्न अभावको अवस्थामा रहेका परिवारलाई गाउँपालिका तथा वडा कार्यालयमार्फत तत्काल राहत, अस्थायी आवास र खाद्यान्न उपलब्ध गराउने तथा आवश्यक भएमा पुनर्स्थापनाका लागि आवश्यक समन्वय र सहजीकरण गरिनेछ नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
६. प्राकृतिक विपद् बाट सिर्जित प्रकोपबाट हानी नोक्सानी भएका धन जनको लागि हाल उपलब्ध गराउदै आएको नगद अनुदानमा निरन्तरता दिईनेछ ।

Bhimani
20/08/108/1907

अनुदान
२०८४/०८/१०२

७. प्राकृतिक विपद् तथा प्रकोपबाट प्रभावित भई धनजनको क्षति व्यहोरेका व्यक्ति तथा परिवारलाई प्रदान गरिंदै आएको नगद अनुदानलाई शतप्रतिशत वृद्धि गरी थप राहत तथा पुनर्स्थापनात्मक सहयोग उपलब्ध गराइनेछ ।
८. पालिकास्तरीय शिशाजन्य लगायत अन्य फोहोरमैला व्यवस्थापनका लागि फोहोरमैला व्यवस्थापन विसर्जन केन्द्र सम्बन्धित निकायहरूसँग समेत समन्वय गरी स्थापना र संचालन गर्न प्रयत्न गरिनेछ ।
९. शिशाजन्य पेय पदार्थको आयतमा निरुत्साहन गर्न आवश्यक कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।

लैङ्गिक समानता र सामाजिक समावेशीकरण सम्बन्धी नीति तथा कार्यक्रम

१. लैङ्गिक विभेद तथा जातिय विभेद अन्त्य गर्दै लैङ्गिक समानता र सामाजिक समावेशीकरण सम्बन्धी नीति तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन गरिनेछ ।
२. महिला, बालबालिका, अल्पसंख्यक, अति गरिब, आदिवासी जनजाति र सामाजिक बहिस्करणमा परेका वर्गको लागि उत्थानशील कार्यक्रमहरू संचालन गरिनेछ ।
३. बालमैत्री गाउँपालिका घोषणा तथा पोषणमैत्री स्थानीय शासन घोषणा गर्नका लागि आवश्यक कार्यक्रमहरू तर्जुमा तथा संचालन गरिनेछ ।
४. बालबालिकाको सहभागिता, संरक्षण र विकासको अधिकार सुनिश्चित गर्न बाल संरक्षण, सहभागिता र क्षमता विकासका प्रवर्धनात्मक कार्यक्रममा जोड दिईनेछ ।
५. सबै प्रकारका सामाजिक सुरक्षा भत्ता लगायत सामाजिक सुरक्षा र सामाजिक संरक्षणका कार्यक्रमहरूलाई निरन्तरता दिईनेछ ।
६. पूर्ण तथा अति असक्त अपांगता भएका व्यक्तिहरूलाई नागरिकता लगायत सम्पूर्ण सिफारिश निःशुल्क उपलब्ध हुने व्यवस्था मिलाईने छ ।
७. प्रदेश सरकार र पालिकाको साझेदारीमा सन्चालनमा रहेको अपाङ्गता रोकथाम तथा पुनर्स्थापना कार्यक्रमलाई अझ व्यवस्थित र प्रभावकारी बनाउदै लगिनेछ ।
८. बालमनोविज्ञान सामाजिक परामर्श गर्दै बालविवाह न्यूनीकरण कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
९. हिंसा लगायत आत्महत्या न्यूनीकरणका लागि वडा स्तरमा जनचेतना मुलक कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
१०. नुन खरिद तथा ढुवानी कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिईनेछ ।
११. सामाजिक सुरक्षा भत्ता परिचयपत्र नविकरण तथा विभिन्न शिविर कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।

न्याय, कानून तथा मानव अधिकार प्रवर्द्धन सम्बन्धी नीति तथा कार्यक्रम

१. स्थानीय स्तरमा उत्पन्न हुने विवादहरूको छिटो छरितो सरल सुलभ र कम खर्चिलो रूपमा समाधान गर्ने नीति अबलम्बन गरिनेछ ।
२. मेलमिलाप संस्कृतिको विकास गरी सामाजिक सद्भाव सहिष्णुता र एकता कायम गरिनेछ ।
३. न्याय सम्पादन कार्यलाई निष्पक्ष पारदर्शी उत्तरदायी तथा कानूनसम्मत बनाईनेछ ।
४. मेलमिलापकर्तालाई आधारभुत तथा पुर्नतार्जकी तालिम तथा आवश्यकताअनुसार न्यायिक सचेतता तथा मेलमिलाप सम्बन्धी जनचेतनामूलक कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
५. न्यायिक समितिका निर्णय तथा मेलमिलाप कार्यको नियमित अनुगमन तथा मूल्याङ्कन गरिनेछ ।

अनुदान
२०८४/०८/१०२

Signature
2082/08/1902

६. संखुवासभा जिल्लाको १० वटै स्थानीय तहको न्ययिक समिति विच अन्तरक्रिया सम्मेलन संचालन गरिनेछ ।

सुशासन,सार्वजनिक सेवा तथा संस्थागत क्षमता विकास सम्बन्धी नीति

१. नेपाल सरकार, मन्त्रपरिषदको मिति २०८२ चैत्र १३ गतेको बैठकबाट स्वीकृत शासकीय सुधार सम्बन्धी कार्यसूचीमा उल्लेख भएका सुशासन तथा सार्वजनिक सेवा र क्षमता विकास सम्बन्धी नीति लाई पालिकाको स्रोत साधनले भ्याएसम्म कार्यान्वयन गर्न प्रयत्न गरिनेछ ।
२. जनप्रतिनिधिहरू तथा कर्मचारीहरूको सीप तथा क्षमता अभिवृद्धिको लागि आवश्यक तालिम, गोष्ठी तथा अध्ययन अवलोकन भ्रमण कार्यक्रमलाई परिणाममुखी बनाईनेछ ।
३. संघीय सरकार, प्रदेश सरकार र अन्य स्थानीय तहहरूसँग आपसी सहकार्य र समन्वयको लागि अन्तर समन्वय तथा सहकार्य नीति तर्जुमा गरिनेछ ।
४. राष्ट्र सेवक कर्मचारीहरू सेवा अवकाश पछि निवृत्तीभरण तथा उपदानमा अवकाश प्राप्त गर्दा प्रदान गर्ने सेवा सुविधाका लागि कर्मचारी अवकाश कोष स्थापना र उक्त कोषमा आवश्यक बजेटको विनियोजन गरिनेछ ।
५. कार्यालय समय अतिरिक्त अन्य समयमा समेत सेवाग्राहीहरूलाई सेवा प्रदान गर्ने व्यवस्था मिलाईने छ ।
६. सार्वजनिक खर्चलाई मितव्ययी, वैज्ञानिक अनुमान योग्य र नतिजामुखि तुल्याउन आवश्यक पहल गरिनेछ ।
७. गाउँपालिकाभित्रका विभिन्न ऐन,नियमवाली,कार्यविधि र मापदण्डहरूलाई बास्केटिड,परिमार्जन,संशोधन र खारेजी गरी नयाँ ऐन यहि सभाबाट पेश र पारित गरि कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ ।

खानेपानी तथा सरसफाई सम्बन्धी नीति तथा कार्यक्रम

१. स्वच्छ खानेपानी तथा सरसफाइको मौलिक हकलाई कार्यान्वयन गर्नका लागि सरोकारवाला निकायहरूसँग समन्वय गरी आवश्यक पहल गरिनेछ ।
२. प्लाष्टिक जन्य तथा शिशाजन्य फोहोर नियन्त्रण तथा न्यूनिकरण गर्न प्लाष्टिक झोलाहरू तथा शिशाजन्य वस्तुको आयतमा निरुत्साहित गर्नका लागि आवश्यक कार्यक्रमहरू अघि बढाइनेछ ।

पूर्वाधार विकास सम्बन्धी नीति तथा कार्यक्रम

१. पालिका गौरवको आयोजनाको रूपमा मोटरेबल पुल तथा बेलिब्रिज निर्माणका लागि संघ तथा प्रदेश सरकारसँगको सहकार्यमा आवश्यक बजेट विनियोजन गरि कार्यान्वयन प्रक्रिया अघि बढाईनेछ ।
२. निर्माणाधिन बखलटुम बेलिब्रिज आ.व.को असोजसम्म सम्पन्न गरी संचालनमा ल्याईनेछ ।
३. निर्माणाधिन प्रशासकीय भवन निर्माणको लागि आवश्यक संघिय सरकारसँगको साझेदारीमा बजेट व्यवस्था गरि निर्माण कार्यलाई तिब्रता प्रदान गरिनेछ ।
४. निर्माणाधिन बुधबारे कृषि बजार बजार व्यवस्थापन योजनालाई संघिय साझेदारीमा बजेट व्यवस्था गरि निर्माण कार्यलाई तिब्रता दिईनेछ ।
५. निर्माणाधिन ५ नम्बर वडा कार्यालय भवन असोजसम्म सम्पन्न गरी उक्त भवनबाट सेवा प्रवाह प्रारम्भ गरिनेछ ।
६. नागिटार पर्यटकीय स्थल निर्माण योजनालाई संघीय तथा प्रदेश सरकारसँगको साझेदारीमा बजेट व्यवस्था गरी निर्माण कार्य प्रारम्भ गरिनेछ ।

Signature
2082/08/1902

Prakash
2078/08/902

७. राष्ट्रपति शैक्षिक सुधार कार्यक्रम अन्तर्गत निर्माण कार्य सम्पन्न नभई अलपत्र भएका श्री माहेश्वरी मा.वि.को भवन तथा मेशिनरी पर्खाल र घेराबारालाई पूर्णता दिई आगामी आ.व. मा संचालनमा ल्याईनेछ ।
८. सडक पहुँच नपुगेको बस्ति तथा क्षेत्रमा ग्रामिण सडक निर्माण गरिने साथै विगतका विभिन्न ग्रामिण सडकहरूको मर्मत कार्यलाई प्राथमिकता दिईनेछ ।
९. श्री सगरमाथा मा.वि.को निर्माणाधिन नमुना भवन निर्माण कार्य सम्पन्न गरी उक्त भवनबाट पठन-पाठन संचालन गरिनेछ । ।
१०. सुरक्षित नागरिक आवास कार्यक्रमलाई साझेदारीमा लाभग्राहीलाई सोझै भुक्तानीको व्यवस्था मिलाईनेछ ।
११. विद्यालय शिक्षा क्षेत्र योजना अन्तर्गत स्वीकृत गुरुयोजनाको आधारमा विद्यालय पुर्वधार विकास कार्यक्रम लाई अघि बढाइनेछ ।
१२. संघिय सरकारसँगको साझेदारीमा आवश्यकता र प्राथमिकता प्राप्त क्षेत्रमा झोलुङ्गे पुल निर्माण कार्यलाई अघि बढाइनेछ ।
१३. निर्माणाधिन बाला आयुर्वेद औषधालयलाई सम्बन्धीत निकायसँगको साझेदारीमा तिब्रता दिईनेछ ।
१४. गाउँपालिकाको निर्माणाधिन तथा निर्माण सम्पन्न भैसकेका विकास तथा गौरवको आयोजनाको वृत्तचित्र निर्माण गरिनेछ ।

राजस्व तथा आन्तरिक श्रोत परिचालन सम्बन्धी नीति तथा कार्यक्रम

१. गतिशिल कर प्रणाली अवलम्बन गरी नागरिकहरू बिच रहेको असमानता न्यूनिकरण गर्दै लगिनेछ ।
२. कर प्रशासनलाई सूचना प्रविधिमैत्री एवं करदातामैत्री तुल्याउदै लगिनेछ ।
३. करदाताहरूको अभिलेख व्यवस्थापन सुदृढ गर्दै उत्कृष्ट करदाताहरूलाई पुरस्कृत तथा सम्मानित गर्ने नीति लिइनेछ ।
४. स्थानीय कर बारे सर्वसाधारणहरूलाई जानकारी मराउन करदाता शिक्षा तथा सचेतना कार्यक्रम समुदाय टोल एवं वडा स्तरमा सञ्चालन गरिनेछ ।
५. पालिकाक्षेत्र भित्र नेपाल सरकारबाट अनुमति प्राप्त भई निर्माणाधिन हाइड्रोपावर कम्पनीहरूलाई गाउँपालिकामा सुचिकृत हुनका लागि आवश्यक व्यवस्था मिलाईनेछ ।
६. राजस्व शाखामा संलग्न कर्मचारी तथा व्यवसायीहरूलाई राजस्व सम्बन्धी सचेतना कार्यक्रम स

सुचना तथा प्रविधी सम्बन्धी नीति तथा कार्यक्रम

१. विद्युतिय हाजिरी तथा डिजिटल अभिलेख प्रणालीलाई कार्यान्वयनमा ल्याउन आवश्यक पहल गरिनेछ ।
२. "DIGITAL LOCAL GOVERNMENT" अवधारणालाई स्रोत साधनले भ्याएसम्म कार्यान्वयन गर्दै सेवा प्रवाहलाई प्रविधिमैत्री बनाउन आवश्यक पहल गरिनेछ ।

सम्मानित सभाका सदस्यज्युहरु,

सिलीचोड बासी आमनागरिकहरूका ईच्छा,चाहना, आकांक्षा र आवश्यकताहरू असिमित छन, तर स्रोत र साधनहरू सिमित छन । सिमित स्रोत र साधनको परिचालनबाट भौगोलिक रूपमा विकट धरातलीय स्वरूपमा अवस्थित

Prakash
2078/08/902

सिलीचोड
२०८३/०३/०७

सिलीचोड वासीको आवश्यकतार विकासलाई सम्बोधन गर्न आफैमा चुनौतिपूर्ण छ। त्यसैले सिमित स्रोत र साधनलाई अत्युत्तम रूपमा परिचालन गरी अधिकतम जनसहभागिता, सहकार्य तथा साझेदारीमा समग्र शासन, विकास र सेवा प्रवाहका कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु पर्ने हाम्रो आवश्यकता र वाध्यता रहेको छ।

भौतिक पूर्वाधार विकासका साथ साथै सिलीचोड गाउँपालिकालाई सामाजिक, आर्थिक, सांस्कृतिक, राजनीतिक लगायत पालिकाको चौतर्फी विकास र रूपान्तरणको लागि गाउँपालिकाले विभिन्न सरकारी, निजी संघ संस्था राजनैतिक दल, बुद्धिजीवी तथा नागरिक समाज र सरोकारवाला संग हातेमालो गरि समृद्ध सिलीचोड निर्माण गर्नको लागि सदैव परिलक्षित रहनेछ।

धन्यवाद

सिलीचोड
२०८३/०३/०७

भूपाल राज राई

अध्यक्ष

जय सिलीचोड

मिति: २०८३/०३/०७